

รายงานผลการสำรวจ

เรื่อง

การรับรู้ข่าวสารการป้องกันควบคุมโรคและ
ภัยสุขภาพของประชาชนในพื้นที่เขต 13

เสนอ

สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5

จังหวัดนครราชสีมา

พ.ศ. 2551

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร (Executive Summary)

การสำรวจเรื่องการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและพฤติกรรมการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพของประชาชนในพื้นที่เขต 5 นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ทราบถึงการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพของประชาชนในพื้นที่เขต 13 2) เพื่อทราบถึงการได้รับความรู้ ความพึงพอใจในการได้รับข้อมูลข่าวสารและพฤติกรรมการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพของประชาชนในพื้นที่เขต 13 3) เพื่อทราบถึงช่องทางในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนในพื้นที่เขต 13

การออกแบบการศึกษาเรื่องนี้ ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงสำรวจทำการศึกษาในพื้นที่เขต 13 รวม 4 จังหวัด คือ จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดสุรินทร์ ทั้งในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล จำนวน 1,600 คน โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิและสุ่มแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมี 5 ส่วน วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้วิธีการสัมภาษณ์โดยทีมผู้ร่วมวิจัย ระยะเวลาที่เก็บข้อมูล คือ เดือนสิงหาคม 2551

ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารความรู้เรื่องโรคและภัยสุขภาพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่เขต 13 ส่วนใหญ่ร้อยละ 71.4 เคยได้รับข้อมูลข่าวสารความรู้เรื่องโรคและภัยสุขภาพ และร้อยละ 53.6 เคยได้รับข้อมูลข่าวสาร ความรู้เรื่องโรคและภัยสุขภาพจากรายการวิทยุของ สคร.5 โรคที่เคยได้รับข้อมูลข่าวสารมากที่สุด คือ โรคไข้เลือดออก (ร้อยละ 91.7) อันดับที่ 2 คือ โรคเอดส์ (ร้อยละ 77.6) และอันดับที่ 3 คือ โรคไข้หวัดนก (ร้อยละ 72.1) ส่วนโรคที่เคยได้รับข้อมูลข่าวสารน้อยที่สุด คือ โรคกามโรค (ร้อยละ 14.2)

2. การได้รับความรู้ ความพึงพอใจในการได้รับข้อมูลข่าวสารและพฤติกรรมการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพของประชาชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่เขต 13 ส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องการป้องกันโรคอยู่ในระดับน้อย (ร้อยละ 39.9) รองลงมาอยู่ในระดับดี (ร้อยละ 31.4) เมื่อจำแนกเป็นรายโรค พบว่า ประชาชนมีความรู้เรื่องการป้องกันโรคไข้เลือดออกสูงสุด (ร้อยละ 51.4) รองลงมาเป็นความรู้เรื่องการป้องกันโรคหูดเลือดสมองหรืออัมพฤกษ์อัมพาต (ร้อยละ 49.4) และพบว่าวิธีป้องกันควบคุมโรคที่ตอบมากที่สุดของโรคไข้เลือดออก ได้แก่ การกำจัดลูกน้ำทุก 7 วัน เป็นการป้องกันโรคไข้เลือดออก (ร้อยละ 91.9) ของโรคหูดเลือดสมอง ได้แก่ การออกกำลังกายช่วยป้องกันโรคอัมพฤกษ์อัมพาตได้ (ร้อยละ 94.3) ส่วนความพึงพอใจต่อข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ พอใจมากต่อข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ รองลงมาพอใจ (ร้อยละ 82.7 และ ร้อยละ 13.0 ตามลำดับ)

นอกจากนี้ด้านพฤติกรรมกรป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพของประชาชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่เขต 13 พฤติกรรมด้านลบ พบว่าประชาชนมีพฤติกรรมสูบบุหรี่เป็นประจำ (ร้อยละ 18.1) ส่วนพฤติกรรมด้านบวกที่พบมากที่สุด คือ ล้างมือให้สะอาดทุกครั้งก่อนรับประทานอาหารหรือออกจากห้องส้วม (ร้อยละ 92.8) รองลงมา คือ รับประทานไก่หรือไข่ที่ปรุงสุกทุกครั้ง (ร้อยละ 92.6)

3. ช่องทางการรับรู้ข่าวสารของประชาชนในพื้นที่เขต 13 พบว่า แหล่งข้อมูลที่กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่เขต 13 ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารความรู้เรื่องโรคและภัยสุขภาพ จากสื่อมากที่สุด ได้แก่ โทรทัศน์ (ร้อยละ 86.2) รองลงมาได้แก่ แพทย์/พยาบาล/เจ้าหน้าที่สาธารณสุข (ร้อยละ 61.6) ส่วนสื่อที่ได้รับน้อยที่สุด ได้แก่ อินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 12.3)

สารบัญ

	หน้า
- บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ก-ข
- สารบัญ	ค
- ผลการสำรวจ	1-8
ส่วนที่ 1 ลักษณะประชากรกลุ่มตัวอย่าง	1-2
ส่วนที่ 2 การได้รับข้อมูลข่าวสาร	3-4
ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจในการได้รับข้อมูลข่าวสารความรู้ ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ	5
ส่วนที่ 4 ความรู้เรื่องการป้องกันโรค (เลือกถาม 7 โรค)	6-7
ส่วนที่ 5 พฤติกรรมการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ	8
- ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	9-12
ภาคผนวก ข ตารางแสดงรายละเอียดในส่วนที่ 2-5	13-22

**ผลการสำรวจการรับรู้ ข้อมูลข่าวสารและพฤติกรรมการป้องกันควบคุมโรค
และภัยสุขภาพของประชาชนในเขต 13 ปี 2551**

จากการสำรวจการรับรู้ของประชาชนที่มีต่อการประชาสัมพันธ์ของสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 13 นครราชสีมา ปี 2551 โดยการสุ่มตัวอย่างประชาชนเพื่อทำการสัมภาษณ์ จำนวน 1,600 ตัวอย่าง ในช่วงเดือนสิงหาคม 2551 ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ลักษณะประชากรกลุ่มตัวอย่าง

	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1.1 เพศ		
ชาย	652	41.0
หญิง	937	59.0
1.2 อายุ		
15 – 19 ปี	220	13.9
20 – 24 ปี	158	10.0
25 - 29 ปี	122	7.7
30 – 39 ปี	255	16.1
40 – 49 ปี	331	20.9
50 – 59 ปี	268	16.9
60 ปีขึ้นไป	232	14.6
ไม่ระบุ	14	
1.3 การศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	1,420	91.6
ปริญญาตรี	123	7.9
สูงกว่าปริญญาตรี	8	0.5
ไม่ระบุ	49	
1.4 อาชีพ		
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	52	3.4
พนักงานบริษัท/เอกชน	72	4.7
เกษตรกร/ประมง	465	30.4
ค้าขาย	221	14.4
รับจ้าง	278	18.2
นักเรียน/นักศึกษา	260	17.0

	จำนวน (คน)	ร้อยละ
แม่บ้าน	138	9.0
อื่นๆ	45	2.9
ไม่ระบุ	69	
1.5 รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	1,077	71.0
5,001 – 10,000 บาท	348	22.9
10,001 – 20,000 บาท	69	4.5
มากกว่า 20,000 บาท	23	1.5
ไม่ระบุ	83	
1.6 จังหวัดที่สำรวจ		
จังหวัดนครราชสีมา	400	25.0
- อำเภอคง	172	10.8
- อำเภอจักราช	77	4.8
- อำเภอปากช่อง	151	9.4
จังหวัดชัยภูมิ	400	25.0
- อำเภอเมือง	284	17.7
- อำเภอเนินสง่า	36	2.3
- อำเภอบ้านเขว้า	80	5.0
จังหวัดบุรีรัมย์	400	25.0
- อำเภอโนนสุวรรณ	35	2.2
- อำเภอประโคนชัย	207	12.9
- อำเภอลำปลายมาศ	158	9.9
จังหวัดสุรินทร์	400	25.0
- อำเภอเมือง	299	18.7
- อำเภอสนม	47	2.9
- อำเภอกาบเชิง	54	3.4
1.7 แหล่งที่พักอาศัย		
- เขตเมือง / เทศบาล	658	48.7
- นอกเขตเมือง	692	51.3
ไม่ระบุ	250	

ส่วนที่ 2 การได้รับข้อมูลข่าวสาร

2.1 ผลการได้รับข้อมูลข่าวสารความรู้เรื่องโรคและภัยสุขภาพ พบว่า

- เคยได้รับข้อมูลข่าวสาร	ร้อยละ 71.4
- ไม่เคยได้รับข้อมูลข่าวสาร	ร้อยละ 28.6

2.2 ผลการได้รับข้อมูลข่าวสารความรู้เรื่องโรคและภัยสุขภาพจากรายการวิทยุ “ก้าวทันโรคกับ สคร.5” ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย

- เคยได้รับข้อมูลข่าวสาร	ร้อยละ 53.6
- ไม่เคยได้รับข้อมูลข่าวสาร	ร้อยละ 46.4

2.3 ผลการได้รับข้อมูลข่าวสาร ความรู้เรื่องโรคและภัยสุขภาพ (ตอบได้มากกว่า 1 โรค)

1. โรคไข้เลือดออก	ร้อยละ 91.7
2. โรคเอดส์ (15 – 24 ปี)	ร้อยละ 77.6
3. โรคไข้หวัดนก	ร้อยละ 72.1
4. โรคเบาหวาน (30 – 59 ปี)	ร้อยละ 68.8
5. โรคความดันโลหิตสูง (30 – 59 ปี)	ร้อยละ 67.3
6. โรควันโรค	ร้อยละ 60.3
7. โรคจากการสูบบุหรี่ (15 – 24 ปี)	ร้อยละ 54.3
8. โรคหัวใจ (30 – 59 ปี)	ร้อยละ 49.0
9. โรคอุจจาระร่วง/อาหารเป็นพิษ	ร้อยละ 45.1
10. โรคเลปโตสไปโรซีส	ร้อยละ 39.8
11. โรคพิษสุนัขบ้า	ร้อยละ 34.5
12. อุบัติเหตุจราจร	ร้อยละ 34.0
13. โรคหลอดเลือดสมองหรืออัมพฤกษ์อัมพาต(30 – 59 ปี)	ร้อยละ 29.9
14. โรคโปลิโอ	ร้อยละ 29.6
15. โรคที่เกิดจากสารพิษกำจัดศัตรูพืช	ร้อยละ 23.8
16. โรคมาลาเรีย	ร้อยละ 22.9
17. โรคเรื้อน	ร้อยละ 18.3
18. โรคเท้าช้าง	ร้อยละ 16.2
19. โรคกามโรค	ร้อยละ 14.2
20. อื่นๆ (โรคตาแดง, มะเร็ง)	ร้อยละ 0.2

2.4 ผลการได้รับข้อมูลข่าวสารความรู้เรื่องโรคและภัยสุขภาพ จากสื่อ

1. โทรทัศน์	ร้อยละ 86.2
2. แพทย์/พยาบาล/เจ้าหน้าที่สาธารณสุข	ร้อยละ 61.6
3. ผู้นำชุมชน/พระ/ครู	ร้อยละ 44.2
4. วิทยุ	ร้อยละ 41.3
5. หนังสือพิมพ์	ร้อยละ 38.4
6. เพื่อน/ญาติ/คนในครอบครัว	ร้อยละ 32.8
7. วิทยุชุมชน	ร้อยละ 32.1
8. ไปสเตอร์/ป้ายโฆษณา	ร้อยละ 22.1
9. วารสาร/นิตยสาร	ร้อยละ 16.7
10. จุลสาร/แผ่นพับ/แผ่นปลิว	ร้อยละ 13.7
11. อินเทอร์เน็ต	ร้อยละ 12.3

ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจในการได้รับข้อมูลข่าวสารความรู้ด้านการป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพ

3.1 ความพึงพอใจต่อข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ เรียงตามลำดับดังนี้

	จำนวน (คน) (n = 1,165)	ร้อยละ
1. พอใจมาก	964	82.7
2. พอใจ	151	13.0
3. ปานกลาง	41	3.5
4. ไม่พอใจ	9	0.8

ส่วนที่ 4 ความรู้เรื่องการป้องกันโรค (เลือกถาม 7 โรค)

4.1 ประชากรกลุ่มตัวอย่างมีความรู้เรื่องการป้องกันโรค เรียงตามลำดับดังนี้

	จำนวน (คน) (n = 1,565)	ร้อยละ
1. โรคไข้เลือดออก	805	51.4
2. หลอดเลือดสมองหรืออัมพฤกษ์อัมพาต (30 – 59 ปี) (n = 840)	415	49.4
3. บุหรี (15 - 24 ปี) (n = 365)	170	46.6
4. โรคไข้หวัดนก	601	38.5
5. อุจจาระร่วง/อาหารเป็นพิษ	600	38.4
6. โรคเอดส์ (15 - 24 ปี) (n = 364)	107	29.4
7. วัณโรค	318	20.4

4.2 สรุปภาพรวมความรู้เรื่องการป้องกันโรค พบว่า

- ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 492 คน มีความรู้ดี คิดเป็นร้อยละ 31.4
- ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 449 คน มีความรู้พอใช้ คิดเป็นร้อยละ 28.7
- ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 625 คน มีความรู้น้อย คิดเป็นร้อยละ 39.9

4.3 ความรู้เกี่ยวกับวิธีป้องกันควบคุมโรคที่ประชากรกลุ่มตัวอย่างตอบมากที่สุด (7 โรค)

ลำดับที่	โรค	วิธีป้องกันควบคุมโรคที่ตอบมากที่สุด	ภาพรวม	
			จำนวน	ร้อยละ
1	ไข้เลือดออก (n = 1,564)	การกำจัดลูกน้ำทุก 7 วัน เป็นการป้องกันโรคไข้เลือดออก	1,438	91.9
2	โรคหลอดเลือดสมอง (35 – 59 ปี) (n = 840)	การออกกำลังกายช่วยป้องกันโรคอัมพฤกษ์อัมพาตได้	792	94.3
3	โรคอุจจาระร่วง / อาหารเป็นพิษ (n = 1,560)	การล้างมือให้สะอาดก่อนรับประทานอาหารและหลังเข้าห้องน้ำช่วยป้องกันโรคอุจจาระร่วงได้	1,481	94.9
4	โรคเอดส์ (15 - 24 ปี) (n = 364)	ถุงยางอนามัยช่วยป้องกันโรคเอดส์ได้	309	84.9
5	โรคไข้หวัดนก (n = 1,560)	หากต้องสัมผัสใกล้ชิดสัตว์ปีกต้องสวมถุงมือ ใช้ผ้าปิดปากและจมูก หลังจากนั้นให้รีบล้างมือและอาบน้ำชำระร่างกายให้สะอาดทุกครั้ง	1,462	93.7
6	โรควัณโรค	อาการสงสัยของวัณโรคปอดคือ ไอเรื้อรังนานเกิน 2 อาทิตย์ หรือไอเลือดออก	1,372	87.9
7	บุหรี (15 – 24 ปี) (n = 365)	การขายบุหรีให้แก่เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี มีความผิดตามกฎหมาย	338	92.6

ส่วนที่ 5 พฤติกรรมการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ (เลือกถาม 15 เรื่อง)

จากจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 1,600 คน ที่ได้สำรวจพฤติกรรม ด้านบวกและด้านลบในเรื่อง พฤติกรรมการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ พบว่า

5.1 พฤติกรรมลบ

5.1.1 สูบบุหรี่ เป็นประจำ(อายุ 15 – 24 ปี) ร้อยละ 18.1 (n = 370)

5.2 พฤติกรรมบวก

5.2.1 ล้างมือให้สะอาดทุกครั้งก่อนรับประทานอาหารหรือก่อนออกจากห้องส้วม ร้อยละ 92.8 (n = 1,565)

5.2.2 รับประทานอาหารไก่หรือไข่ที่ปรุงสุกทุกครั้ง ร้อยละ 92.6 (n = 1,565)

5.2.3 การไปรับการตรวจรักษาที่โรงพยาบาล/สถานอนามัยหรือคลินิก เมื่อมีอาการไอเรื้อรังเกิน 2 อาทิตย์หรือไอเลือดออก ร้อยละ 85.5 (n = 165)

5.2.4 ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับบุคคลที่ไม่ใช่สามีหรือภรรยา ร้อยละ 79.4 (n = 126)

5.2.5 เคยวัดความดันโลหิตในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา(อายุ 30 – 59 ปี) ร้อยละ 76.8 (n = 837)

5.2.6 กำจัดลูกน้ำขุ่นลายในบ้านทุกสัปดาห์ ร้อยละ 71.8 (n = 1,565)

5.2.7 ออกกำลังกายเป็นประจำอย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 ครั้งๆละอย่างน้อย 30 นาที ร้อยละ 64.3 (n = 1,536)

5.2.8 ใช้ช้อนกลางในการรับประทานอาหารร่วมกับผู้อื่น ร้อยละ 54.8 (n = 1,562)

5.2.9 เคยตรวจเบาหวานในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา(อายุ 30 – 59 ปี) ร้อยละ 48.2 (n = 803)

5.2.9.1 เคยตรวจโดยการซักประวัติ/ตรวจร่างกายเบื้องต้น ร้อยละ 19.2

5.2.9.2 เคยตรวจโดยการเจาะเลือด ร้อยละ 80.8

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

แบบสำรวจการได้รับความรู้ข้อมูลข่าวสารการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพของประชาชนในเขต 13
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

เพศ 1. ชาย 2. หญิง เบอร์โทรศัพท์.....

อายุ (1) 15-19 ปี (2) 20-24ปี (3) 25-29ปี (4) 30-39ปี (5) 40-49ปี (6) 50-59ปี (7) 60ปีขึ้นไป

การศึกษา 1. ประถมหรือต่ำกว่า 2. มัธยม/ปวช. 3. ปวส./อนุปริญญา 4.ปริญญาตรี 5. สูงกว่าปริญญาตรี

อาชีพ 1.ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ 2.พนักงานบริษัท/เอกชน 3. เกษตร/ประมง 4. ค้าขาย 5.รับจ้าง

6. นักเรียน/นักศึกษา 7. แม่บ้าน 8. อื่นๆ (ระบุ).....

รายได้ต่อเดือน (1) ต่ำกว่า5,000บาท (2) 5,001-10,000 บาท (3) 10,001-20,000บาท (4) มากกว่า20,000บาท

ที่พักอาศัย จังหวัด.....อำเภอ (1) เขตเทศบาล (2) นอกเขตเทศบาล

ส่วนที่ 2 การได้รับข้อมูลข่าวสาร

1. ท่านเคยได้รับข้อมูลข่าวสารความรู้เรื่องโรคและภัยสุขภาพหรือไม่

(1) เคยได้รับ (1) ไม่เคยได้รับ (ข้ามไปตอบส่วนที่ 4)

2. ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารความรู้เรื่องโรคและภัยสุขภาพอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. โรคไข้เลือดออก 2. โรคเอดส์ 3. วัณโรค 4. โรคไข้หวัดนก 5. อุจจาระร่วง/อาหารเป็นพิษ

6. โรคหลอดเลือดสมอง 7. โรคความดันโลหิตสูง 8. โรคเบาหวาน 9. โรคจากการสูบบุหรี่ 10. โรคหัวใจ

11. โรคอัมพาต 12. โรคพิษสุนัขบ้า 13. โรคเลปโตสไปโรซิส(ฉี่หนู) 14. โรคมาลาเรีย 15. โรคเท้าช้าง

16. กามโรค 17. โรคเรื้อน 18. อุบัติเหตุจากรถ 19. โรคโปลิโอ 20. โรคที่เกิดจากสารพิษกำจัดศัตรูพืช

21. อื่นๆ(ระบุ).....

3. ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารความรู้เรื่องโรคและภัยสุขภาพมาจากสื่อใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. โทรทัศน์ 2. วิทยุทั่วไป 3. วิทยุชุมชน 4. หนังสือพิมพ์ 5. วารสาร/นิตยสาร 6. จุลสาร/แผ่นพับ/แผ่นปลิว

7. โปสเตอร์/ป้ายโฆษณา 8. ผู้นำชุมชน/พระ/ครู 9. เพื่อน/ญาติ/คนในครอบครัว

10. แพทย์/พยาบาล/เจ้าหน้าที่สาธารณสุข 11. อินเทอร์เน็ต 12. อื่น(ระบุ).....

ส่วนที่ 3 ทศนคติ ความพึงพอใจในการได้รับข้อมูลข่าวสารความรู้ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารความรู้เรื่องโรคและภัยสุขภาพ

ประเด็น	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉยๆ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่าง ยิ่ง
1. ข้อมูลข่าวสารความรู้เรื่องโรคและภัยสุขภาพเป็นเรื่องที่น่าสนใจ					
2. ข้อมูลข่าวสารความรู้เรื่องโรคและภัยสุขภาพเป็นเรื่องที่เข้าใจง่าย					
3. ข้อมูลข่าวสารความรู้เรื่องโรคและภัยสุขภาพเป็นเรื่องที่มีประโยชน์					
4. ปัจจุบันท่านได้รับข้อมูลข่าวสารความรู้เรื่องโรคและภัยสุขภาพอย่างเพียงพอ					
5. ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับสามารถนำไปปฏิบัติได้					
6. ข้อเสนอแนะอื่นๆ.....					
.....					

ส่วนที่ 4 ความรู้เรื่องการป้องกันโรค

5. ท่านได้ร้รู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคต่อไปนี้อย่างไร

โรค / ภัยสุขภาพ	ถูก	ผิด
1. โรคไข้เลือดออก		
1. โรคไข้เลือดออกเป็นเฉพาะในเด็กเท่านั้น		
2. การกำจัดลูกน้ำทุก 7 วันเป็นการป้องกันโรคไข้เลือดออก		
3. โดยปกติยุงลายจะออกหากินเวลากลางวัน		
2. โรคหลอดเลือดสมอง		
1. โรคหลอดเลือดสมองพบในผู้สูงอายุเท่านั้น		
2. โรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูงและการสูบบุหรี่ส่งผลให้มีโอกาสเกิดโรคอัมพาตสูงขึ้น		
3. การรับประทานอาหารที่เหมาะสมกับสุขภาพ ลดเค็ม ลดไขมัน เพิ่มผักผลไม้ งดสูบบุหรี่ ละเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมทั้งการออกกำลังกายช่วยป้องกันโรคนี้ได้		
3. อุจจาระร่วง / อาหารเป็นพิษ		
1. การล้างมือให้สะอาดก่อนและหลังเข้าห้องน้ำช่วยป้องกันโรคอุจจาระร่วงได้		
2. การรับประทานอาหารที่ปรุงสุกใหม่ๆช่วยป้องกันโรคอุจจาระร่วงได้		
3. เมื่อมีอาการท้องเสียควรรับประทานยาหยุดถ่ายทันที		
4. โรคเอดส์		
1. โรคเอดส์ติดต่อทางการมีเพศสัมพันธ์กับผู้ติดเชื้อเอดส์เท่านั้น		
2. การมีเพศสัมพันธ์กับเด็กหรือเพื่อนไม่มีโอกาสติดเชื้อเอดส์ได้เลย		
3. ถุงยางอนามัยช่วยป้องกันโรคเอดส์ได้		
5. โรคไข้หวัดนก		
1. โรคไข้หวัดนกสามารถติดต่อได้จากการรับประทานไก่หรือไข่ที่ปรุงสุก		
2. หากต้องสัมผัสสัตว์ปีกต้องสวมถุงมือ ใช้ผ้าปิดปากปิดจมูก หลังจากนั้นให้รีบล้างมือและอาบน้ำชำระร่างกายให้สะอาดทุกครั้ง		
3. ไม่ควรรนำสัตว์ปีกที่ตายโดยไม่ทราบสาเหตุมาประกอบอาหาร		
6. วัคซีนโรค		
1. อาการสงสัยของวันโรคปอดคือ ไอเรื้อรังนานเกิน 2 อาทิตย์หรือไอเลือดออก		
2. เชื้อวัณโรคอยู่ในเสมหะ น้ำมูก น้ำลาย ของผู้ป่วย แพร่ถึงคนอื่นได้ง่ายมาก		
3. วัณโรคปอดเป็นโรคที่ไม่สามารถรักษาให้หายขาดได้		
7. บุหรี่		
1. การสูบบุหรี่เป็นสาเหตุของโรคถุงลมโป่งพอง และมะเร็งปอด		
2. ผู้ที่ไม่สูบบุหรี่ จะไม่ได้รับสารพิษจากบุหรี่ถึงแม้จะอยู่ใกล้กับคนสูบบุหรี่		
3. การขายบุหรี่ให้แก่เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี มีความผิดตามกฎหมาย		

ส่วนที่ 5 พฤติกรรมการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ

ท่านเคยปฏิบัติในเรื่องต่อไปนี้หรือไม่ (ใสเครื่องหมาย / ในข้อที่ปฏิบัติ)

1. สูดนุหรีเป็นประจำ
2. กำจัดลูกน้ำยุงลายในบ้านและรอบๆบริเวณบ้านทุกสัปดาห์
3. ล้างมือให้สะอาดทุกครั้งก่อนรับประทานอาหารหรือก่อนออกจากห้องส้วม
4. ใช้ช้อนกลางในการรับประทานอาหารร่วมกับผู้อื่น
5. รับประทานอาหารไก่หรือไข่ที่ปรุงสุกทุกครั้ง
6. เคยวัดความดันโลหิตในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา (เฉพาะประชาชนอายุ 35 ปีขึ้นไป)
7. เคยตรวจเบาหวานในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา (เฉพาะประชาชนอายุ 35 ปีขึ้นไป)
8. ออกกำลังกายเป็นประจำอย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 ครั้งๆละอย่างน้อย 30 นาที
9. ท่านเคยมีอาการไอเรื้อรังเกิน 2 อาทิตย์หรือไอเลือดออกหรือไม่
1. เคย 2. ไม่เคย (ข้ามไปตอบข้อ 10)
- ถ้าเคย ท่านไปรับการตรวจรักษาที่โรงพยาบาล /สถานเอนามัย หรือคลินิกหรือไม่
1. ไป 2. ไม่ได้ไป
10. ท่านเคยมีเพศสัมพันธ์กับบุคคลที่ไม่ใช่สามีหรือภรรยาหรือไม่
1. เคย 2. ไม่เคย (จบการสัมภาษณ์)
- ถ้าเคย ท่านใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับบุคคลที่ไม่ใช่สามีหรือภรรยาหรือไม่
1. ใช่ 2. ไม่ใช่

.....

ภาคผนวก ข

ตารางแสดงรายละเอียดในส่วนที่ 2 – 5

ส่วนที่ 2 การได้รับข้อมูลข่าวสาร

2.1 ตารางแสดงรายละเอียดการได้รับข้อมูลข่าวสารความรู้เรื่องโรคและภัยสุขภาพจากจำนวนตัวอย่าง 1,600 คน สรุปผลได้ดังนี้

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เคยได้รับ	2,132	71.4
ไม่เคยได้รับ	454	28.6
ไม่ระบุ (Missing)	14	-

2.2 ตารางแสดงรายละเอียดในภาพรวม และแยกรายจังหวัด การได้รับข้อมูลข่าวสารความรู้เรื่องโรค และ
 ภัยสุขภาพ เมื่อแยกรายโรค จำนวน 19 โรค

โรค/ภัยสุขภาพ	ภาพรวม		นครราชสีมา		ชัยภูมิ		บุรีรัมย์		สุรินทร์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1.โรคไข้เลือดออก	1,083	91.7	266	95.3	307	91.4	256	93.4	254	87.0
2.โรคเอดส์(15-24ปี)	243	77.6	57	89.1	41	82.0	55	72.4	90	73.2
3.อุบัติเหตุจากรถจักรยาน	401	34.0	70	25.2	84	25.0	115	41.8	132	45.4
4.โรคไข้หวัดนก	851	72.1	188	67.4	248	73.8	202	73.7	213	72.9
5.โรคเลปโตสไปโรซีส	471	39.8	116	41.6	105	31.3	126	45.8	124	42.5
6.โรคจากการสูบบุหรี่ (15 – 24 ปี)	170	54.3	39	60.9	23	46.0	34	44.7	74	60.2
7.โรคอุจจาระร่วง / อาหารเป็นพิษ	533	45.1	138	49.5	116	34.5	128	46.5	151	51.7
8.โรคพิษสุนัขบ้า	408	34.5	116	41.7	77	22.9	96	34.9	119	40.8
9.โรคความดันโลหิตสูง (30 – 59 ปี)	422	67.3	86	52.8	174	81.7	87	64.4	75	64.7
10.โรคหัวใจ (30 – 59 ปี)	308	49.0	68	41.5	119	55.9	50	37.0	71	61.2
11.โรคโปลิโอ	350	29.6	95	34.1	51	15.2	98	35.6	106	36.4
12.โรคเบาหวาน (30 – 59 ปี)	432	68.8	87	53.0	177	83.1	97	71.9	71	61.2
13.โรคฉี่หนู	712	60.3	229	82.1	192	57.3	134	48.7	157	53.8
14.โรคหลอดเลือด สมอง (30 – 59 ปี)	188	29.9	48	29.3	64	30.0	41	30.4	35	30.2
15.โรคมาลาเรีย	270	22.9	63	22.6	37	11.0	70	25.5	100	34.4
16.โรคที่เกิดจาก สารพิษกำจัดศัตรูพืช	281	23.8	61	21.9	45	13.4	79	28.7	96	32.9
17.กามโรค	168	14.2	37	13.3	6	1.8	42	15.3	83	28.5
18.โรคเท้าช้าง	191	16.2	59	21.2	15	4.5	51	18.5	66	22.7
19.โรคเรื้อน	216	18.3	45	16.1	17	5.1	66	24.0	88	30.2

หมายเหตุ

กลุ่มตัวอย่าง (n)	เขต 13	นครราชสีมา	ชัยภูมิ	บุรีรัมย์	สุรินทร์
1. ทุกกลุ่มอายุ	1,181	279	336	292	274
2. 15-24 ปี	313	64	50	76	123
3. 30-59 ปี	628	164	213	135	116

2.3 ตารางแสดงรายละเอียดการได้รับข้อมูลข่าวสารความรู้เรื่องโรคและภัยสุขภาพจากสื่อ

สื่อ	ภาพรวม (n = 1,181)		นครราชสีมา (n = 279)		ชัยภูมิ (n = 334)		บุรีรัมย์ (n = 275)		สุรินทร์ (n = 293)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- โทรทัศน์	1,018	86.2	227	81.4	298	89.2	246	89.5	247	84.3
- วิทยุทั่วไป	489	41.3	113	40.5	104	31.1	148	53.8	124	42.0
- วิทยุชุมชน	379	32.1	117	41.9	63	18.9	96	34.9	103	35.3
- แพทย์/พยาบาล/เจ้าหน้าที่ - สาธารณสุข	728	61.6	167	59.9	218	65.3	170	61.8	173	58.8
- หนังสือพิมพ์	454	38.4	92	33.0	91	27.2	124	45.1	147	50.0
- ผู้นำชุมชน/พระ/ครู	522	44.2	117	41.9	212	63.5	94	34.2	99	33.7
- วารสาร/นิตยสาร	197	16.7	48	17.2	29	8.7	40	14.5	80	27.2
- โบสเตอร์/ป้ายโฆษณา	260	22.1	77	27.6	35	10.5	62	22.6	86	29.5
- เพื่อน/ญาติ/คนใน ครอบครัว	388	32.8	62	22.2	103	30.8	103	37.5	120	40.8
- จุลสาร/แผ่นพับ/แผ่นปลิว	162	13.7	40	14.4	16	4.8	34	12.4	72	24.6
- อินเทอร์เน็ต	145	12.3	27	9.7	28	8.4	26	9.5	64	21.9

ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจในการได้รับข้อมูลข่าวสารความรู้ด้านการป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพ

3.1 ร้อยละแสดงความพึงพอใจต่อข้อมูลข่าวสารความรู้เรื่องโรคและภัยสุขภาพ ดังตาราง ต่อไปนี้

ความคิดเห็น	ภาพรวม (n = 1,165)		นครราชสีมา (n = 277)		ชัยภูมิ (n = 330)		บุรีรัมย์ (n = 274)		สุรินทร์ (n = 284)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
พอใจมาก	964	82.7	215	77.6	254	77.0	249	90.9	246	86.6
พอใจ	151	13.0	45	16.2	54	16.4	23	8.4	29	10.2
ปานกลาง	41	3.5	15	5.4	18	5.5	2	0.7	6	2.1
ไม่พอใจ	9	0.8	2	0.7	4	1.2	-	-	3	1.1

ส่วนที่ 4 ความรู้เรื่องการป้องกันโรค (เลือกถาม 7 โรค)

4.1 ตารางแสดงร้อยละความรู้เรื่องการป้องกันโรค แยกรายโรคและรายจังหวัด

โรค	ภาพรวม		นครราชสีมา		ชัยภูมิ		บุรีรัมย์		สุรินทร์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. บุหรี่ (15- 24 ปี)	170	46.6	48	58.5	17	34.0	38	42.7	67	46.5
2. โรคไข้หวัดนก	601	38.5	192	48.9	153	39.8	140	35.2	116	30.1
3. โรคไข้เลือดออก	805	51.4	243	61.8	163	42.2	180	45.2	219	56.4
4. โรคหลอดเลือดสมอง (30 – 59 ปี)	415	49.4	123	52.1	91	37.1	99	52.4	102	60.0
5. โรคเอดส์ (15- 24 ปี)	107	29.4	18	22.0	14	28.0	25	28.1	50	35.0
6. โรคอหิวาตกโรค / อาหารเป็นพิษ	600	38.4	181	46.1	133	34.6	147	36.9	139	36.0
7. วัณโรค	318	20.4	77	19.6	97	25.3	85	21.4	59	15.3

4.2 ตารางสรุปรวมความรู้เรื่องการป้องกันโรค

ความคิดเห็น	ภาพรวม		นครราชสีมา		ชัยภูมิ		บุรีรัมย์		สุรินทร์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รู้ดี	492	31.4	161	41.0	113	29.3	94	23.6	124	31.9
พอใช้	449	28.7	109	27.7	100	25.9	124	31.2	116	29.8
รู้น้อย	625	39.9	123	31.3	173	44.8	180	45.2	149	38.3

4.3 สรุปความรู้เกี่ยวกับวิธีการป้องกันควบคุมโรค แต่ละโรค (7 โรค)

4.3.1 โรคไข้เลือดออก (n=1,564)

ความคิดเห็น	ภาพรวม	
	จำนวน	ร้อยละ
- โรคไข้เลือดออกเป็นเฉพาะในเด็กเท่านั้น (0 คะแนน)	501	32.1
- การกำจัดลูกน้ำทุก 7 วัน เป็นการป้องกันโรคไข้เลือดออก (1 คะแนน)	1,438	91.9
- โดยปกติขยงลาจะออกหากินเวลากลางวัน(1 คะแนน)	1,277	81.6

4.3.2 โรคหลอดเลือดสมอง (30 – 59 ปี) (n=840)

ความคิดเห็น	ภาพรวม	
	จำนวน	ร้อยละ
- โรคหลอดเลือดสมองหรือโรคอัมพฤกษ์อัมพาตพบในผู้สูงอายุเท่านั้น (0 คะแนน)	672	80.0
- โรคเบาหวานส่งผลให้มีโอกาสเกิดโรคอัมพาตสูงขึ้น	656	78.1
- ความดันโลหิตสูงส่งผลให้มีโอกาสเกิดโรคอัมพาตสูงขึ้น	716	85.3
- การสูบบุหรี่ส่งผลให้มีโอกาสเกิดโรคอัมพาตสูงขึ้น	602	71.7
- การรับประทานอาหารที่เหมาะสมกับสุขภาพ ลดเค็ม ลดไขมัน เพิ่มผักผลไม้ ช่วยป้องกันโรคอัมพฤกษ์อัมพาตได้	741	88.3
- การงดสูบบุหรี่และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ช่วยป้องกันโรคอัมพฤกษ์อัมพาตได้	669	79.6
- การออกกำลังกายช่วยป้องกันโรคอัมพฤกษ์อัมพาตได้	792	94.3

4.3.3 โรคอุจจาระร่วง/อาหารเป็นพิษ (n=1,560)

ความคิดเห็น	ภาพรวม	
	จำนวน	ร้อยละ
- การล้างมือให้สะอาดก่อนรับประทานอาหารและหลังเข้าห้องน้ำช่วยป้องกันโรคอุจจาระร่วงได้ (1 คะแนน)	1,481	94.9
- การรับประทานอาหารที่ปรุงสุกใหม่ๆ ช่วยป้องกันโรคอุจจาระร่วงได้ (1 คะแนน)	1,389	89.1
- เมื่อมีอาการท้องเสียควรรับประทานยาหยุดถ่ายทันที (0 คะแนน)	860	55.1

4.3.4 โรคเอดส์ (15 – 24 ปี) (n=364)

ความคิดเห็น	ภาพรวม	
	จำนวน	ร้อยละ
- โรคเอดส์ติดต่อทางการมีเพศสัมพันธ์กับผู้ติดเชื้อเอดส์เท่านั้น (0 คะแนน)	189	52.1
- การมีเพศสัมพันธ์กับเด็กหรือเพื่อนไม่มีโอกาสติดเชื้อเอดส์ได้เลย (0 คะแนน)	129	35.5
- ถุงยางอนามัยช่วยป้องกันโรคเอดส์ได้ (1 คะแนน)	309	84.9

4.3.5 โรคไข้หวัดนก (n=1,560)

ความคิดเห็น	ภาพรวม	
	จำนวน	ร้อยละ
- โรคไข้หวัดนกสามารถติดต่อได้จากการรับประทานไก่หรือไข่ที่ปรุงสุก (0 คะแนน)	908	58.2
- หากต้องสัมผัสใกล้ชิดสัตว์ปีก ต้องสวมถุงมือ ใช้ผ้าปิดปากและจมูก หลังจากนั้นให้รีบล้างมือ และอาบน้ำชำระร่างกายให้สะอาดทุกครั้ง (1 คะแนน)	1,462	93.7
- ไม่ควรนำสัตว์ปีกที่ตายโดยไม่ทราบสาเหตุมาประกอบอาหาร(1 คะแนน)	1,457	93.3

4.3.6 วัฒนธรรม (n=1,561)

ความคิดเห็น	ภาพรวม	
	จำนวน	ร้อยละ
- อาการสงสัยของวัฒนธรรม คือ "ไอเรื้อรังนานเกิน 2 อาทิตย์หรือเลือดออก (1 คะแนน)	1,372	87.9
- เชื่อวัฒนธรรมอยู่ในสมณะ น้ามูก น้าลาย ของผู้ป่วย แพร์ ถึงคนอื่นได้ง่ายมาก (1 คะแนน)	1,327	85.0
- วัฒนธรรมปอดเป็นโรคที่ไม่สามารถรักษาให้หายขาดได้ (0 คะแนน)	1,150	73.7

4.3.7 บุหรี่ (15 – 24 ปี) (n=365)

ความคิดเห็น	ภาพรวม	
	จำนวน	ร้อยละ
- การสูบบุหรี่เป็นสาเหตุของโรคลung โป่งพองและมะเร็งปอด (1 คะแนน)	330	90.7
- ผู้ที่ไม่สูบบุหรี่ จะไม่ได้รับสารพิษจากบุหรี่ถึงแม้จะอยู่ใกล้กับคนสูบบุหรี่ (0 คะแนน)	181	49.7
- การขายบุหรี่ให้แก่เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี มีความผิดตามกฎหมายหมาย (1 คะแนน)	338	92.6

ส่วนที่ 5 พฤติกรรมการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ทางด้านลบ และด้านบวก (เลือกถาม 12 เรื่อง)

5.1 พฤติกรรมด้านลบ

ตารางแสดง

พฤติกรรม	ภาพรวม		นครราชสีมา		ชัยภูมิ		บุรีรัมย์		สุรินทร์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
พฤติกรรมด้านลบ										
- สูบบุหรี่เป็นประจำ (15 – 24 ปี) (n=370)	67	18.1	10	12.2	13	25.0	3	3.4	41	27.9

5.2 พฤติกรรมด้านบวก

ตารางแสดง

พฤติกรรม	ภาพรวม		นครราชสีมา		ชัยภูมิ		บุรีรัมย์		สุรินทร์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
พฤติกรรมด้านบวก										
- รับประทานไก่หรือไข่ที่ปรุงสุกทุกครั้ง (n=1,565)	1,449	92.6	371	95.4	349	89.7	373	94.0	356	91.3
- ล้างมือให้สะอาดทุกครั้งก่อนรับประทานอาหารหรือก่อนออกจากห้องส้วม (n=1,565)	1,453	92.8	375	96.4	348	89.5	377	95.0	353	90.5
- ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับบุคคลที่ไม่ใช่สามีหรือภรรยา (15-24 ปี)	100 (n=126)	79.4	22 (n=27)	81.5	13 (n=16)	81.3	11 (n=13)	84.6	54 (n=70)	77.1
- กำจัดลูกน้ำยุงลายในบ้านและรอบๆบริเวณบ้านทุกสัปดาห์ (n=1,565)	1,124	71.8	335	86.1	217	55.8	319	80.4	253	64.9
- เคยวัดความดันโลหิตในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา (30-59 ปี)	643 (n=837)	76.8	196	84.5	182	73.7	157	83.1	108	63.9
- การออกกำลังกายเป็นประจำอย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 ครั้งๆละอย่างน้อย 30 นาที (n=1,565)	988	64.3	275	70.7	233	59.7	184	47.2	296	80.7
- การไปรับการตรวจรักษาที่โรงพยาบาล/สถานอนามัยหรือคลินิก เมื่อมีอาการไอเรื้อรังเกิน 2 อาทิตย์ หรือไอเลือดออก	141 (n=165)	85.5	35 (n=41)	85.4	29 (n=32)	90.6	65 (n=77)	84.4	12 (n=15)	80.0
- ใช้ช้อนกลางในการรับประทานอาหารร่วมกับผู้อื่น (n=1,565)	856	54.8	297	76.3	160	41.2	177	44.6	222	57.2
- เคยตรวจเบาหวานในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา (30-59 ปี)	387 (n=803)	48.2	117	50.4	105	42.3	118	64.8	47	33.3

